

ULUSAL EGEMENLİK, DEMOKRASİ, SENDİKAL HAKLAR

Aydınlık Dergisi, 7 Mayıs 2000

Yıldırım Koç

İşçi hakları, sendikal hak ve özgürlükler, demokrasi ve emeğin özgürleşmesi mücadelesiyle ulusal bağımsızlık ve ulusal egemenlik mücadelesi ayrılmaz bir bütün oluşturmaktadır. Özellikle günümüzde bu bütünlüğün kavranılamaması, birçok alanda yanlışlıklara ve eksikliklere yol açmaktadır.

Sermaye, hakimiyetini dünya ölçeğinde kurma ve pekiştirme çabasındadır. Ulusötesi şirketlerin eriştikleri güç düzeyi, bunların azgelişmiş ülkelere karşı politikalarında önemli bir değişime yol açmıştır.

Geçmişte bir çokuluslu şirket ülkemizde yatırım yapacağı zaman, koşullara bakıyor ve bunlara bağlı olarak yatırım yapmaya veya yapmamaya karar veriyordu. Bu dönem gerilerde kaldı. Şimdi ulusötesi şirket Türkiye'de yatırım yapmaya karar veriyor; ardından Türkiye'deki koşulların bu yatırım için uygun hale getirilmesini talep ediyor. OECD bünyesinde geliştirilen Çoktarafli Yatırım Anlaşması (MAI) ve imtiyaz sözleşme ve şartlaşmaları da dahil olmak üzere uluslararası tahkim, bu niyetin ve çabanın ürünüdür. Diğer bir deyişle, ulusötesi sermayenin günümüzdeki politikasını bağımsızlıkla, ulusal egemenlikle ve demokrasiyle bağdaştırabilmek mümkün değildir. Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü de bu alanlarda ulusötesi sermayenin önünü açmaya çalışıyor.

Ulusötesi sermaye ulusal bağımsızlığı, ulusal egemenliği ve ulus-devleti zayıflatmak ve, mümkün olan yerlerde, yoketmek istiyor. Bağımsızlığın ve ulusal egemenliğin olmadığı yerde demokrasi de, işçi hakları da, sendikal hak ve özgürlükler de olamaz. Çağdaş sömürgeciliği kabullenmek, işçi haklarının yok edilmesini de kabullenmek demektir.

Bu nedenle, ulusötesi sermayeye karşı mücadelenin iki ayağı vardır. Birinci ayak, ulus-devletin, ulusal bağımsızlığın ve ulusal egemenliğin ve böylece demokrasinin, işçi haklarının ve sendikal hak ve özgürlüklerin korunmasıdır. Bu çaba, ülke içinde en geniş ulusalcı ve anti-empyralist birlikteliğin sağlanmasından geçer. İkinci ayak, ulusötesi sermayeye karşı en geniş ve etkili uluslararası birlikteliğin yaratılması ve güçlendirilmesidir. Bu mücadelede işçilerin, memurların, işsizlerin ve emeklilerin (bir bütün olarak işçi sınıfının) sınıf çıkarları ile ulusal çıkarları tam bir uyum içindedir.

Ulusötesi sermayeye, onun çıkarlarının temsilcisi kurum ve kuruluşlara (IMF, Dünya Bankası, DTÖ v.b.) veya onun bu mücadelede kullandığı çeşitli araçlara (MAI, uluslararası tahkim, v.b.) karşı mücadelede yalnızca işçi sınıfının uluslararası işbirliği ve dayanışması yeterli değildir. Bu karşı çıkış, demokratik ve sosyal ulus-devletten, ulusal bağımsızlıktan ve ulusal egemenlikten yana en geniş güçlerle oluşturulacak birlikteliklerle de güçlendirilmelidir. Uluslararası işçi sınıfı ve sendikacılık hareketinin ulusötesi sermayeye karşı mücadelesinin henüz çok zayıf olduğu koşullarda, bu eksikliğin giderilmesine çalışılırken, ittifaklarda ağırlığın ulusal bağımsızlık ve ulusal egemenlik yanlısı güçlere verilmesi bugün için kaçınılmaz gözükmektedir.

Durum böyle iken, bazı kişilerin davranışları anlamak mümkün değil. En azından ben anlayamıyorum.

Ulusal bağımsızlığı ve ulusal egemenliği ortadan kaldırmaya çalışan ulusötesi sermayenin ve onun denetimindeki kurumların ve süper devletlerin, Türkiye'ye demokrasi ve insan hakları getireceğine inananların olmasını anlamak mümkün değil.

23 Nisan'da Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı kutladık. Ulusötesi sermayenin talepleri doğrultusunda uluslararası tahkimin en geniş biçiminin kabul edildiği, özelleştirmelerin ve tarımda çöküşün hızlandırıldığı, sosyal güvenlikte yeni saldırıların planlandığı ve çalışanların ve emeklilerin haklarına yönelik programların adım adım gündeme getirildiği koşullarda, bu sürece katkıda bulunanların ulusal egemenliği kutlamayı içlerine nasıl sindirdiklerini anlamak mümkün değil.

Özelleştirmecilerin, emperyalizme karşı dünyada ilk başarılı ulusal kurtuluş savaşını veren ve yabancıların ellerindeki elektriği, suyu, madenleri, ormanları, demiryollarını, Reji'yi, tramvayları ve diğer başka şirketleri millileştiren ve devletleştiren Mustafa Kemal Atatürk'ün Anıtkabir'ini nasıl ziyaret ettiklerini anlamak mümkün değil.

Özelleştirmecilerin, Türkiye'nin bağımsızlığı ve ulusal egemenliği için demir çelik işletmelerini, TİGEM'leri, çimento fabrikalarını, SEKA'yı, şeker fabrikalarını, tersaneleri, denizcilik işletmelerini, limanlarını, THY'yi, Telekom'u, Sümerbank fabrikalarını, Etibank'ı kuran Mustafa Kemal Atatürk'ün huzuruna nasıl çıkabildiklerini anlamak mümkün değil.

Bugün ulusal bağımsızlık, ulusal egemenlik, demokrasi, işçi hakları ve sendikal hak ve özgürlükler mücadelesi ayrılmaz bir bütünlüktür. Bu bütünlük temelinde bir mücadele sağlanmadan, başarı şansı yoktur.